

Nýggjárskonsert – savnandi tónleikapallurin

“Øll skuldi kunnað gerast rørd av tónleikinum”, vóru orðini hjá formanninum í Symfoniorkestrinum í Degi og Viku fríggjakvøldið farna. Uppgávan er helst ómøgulig, men formaðurin og fólkin handan orkestrið komu við Nýggjárskonsertini 2015 sera nær hesum máli.

Leif Hansen

Í konsertsamanhangi eru symfoniskar Nýggjárskonsertir í Føroyum eins og í útheiminum sermerktar. Fyri tað fyrsta eru tær, í klassiskum samanhangi, sera vælumtóktar; útselt er lítlan tíma eftir at atgongumerkini eru leys at keypa. Tó at orð ikki er grett um, hvat er á skrá, stendur ikki á at selja. Á nýggjárskonsertum gleðast vit og bjóða nýggja árinum vælkomnum. Hugt verður frameftir og nýggjárskonsertin við sínum positivu og festligu tónum fellir tí væl saman við samfelagsins kravi um menning og vøkstur og okkara egna ynski um eitt betri lív við mongum nýggjárslyftum og sjálvsmenning. Nýggjárskonsertin – tónleikur og allir teir siðir vit leggja afturat sjálvari konsertini – kann tískil síggjast sum eitt symbol uppá eina positiva framtíð.

At seta saman eina konsertskrá til eina nýggjárskonsert er eingin løtt uppgáva. Skjótast skal við spreiddum høglum, skal málsetningurin um at røkka nærum øllum eydnast. Ymiskt er eisini hvussu hepnast hefur við hesum so sera umráðandi leikluti seinastu árin. Fara vit aftur í 20 ára gomlu konsertsøgna so er munur á skránni seinastu árin og teimum skráum sum myndaðu fyrstu konsertinar. Einkin er at ivast í, at man í ávísan mun fyrr royndi at spæla verk, sum fólk kendust við og tí kundu binda saman við nýggjárskonsertir, og sum vit kenna tær uttan úr heimi. Enn hoyri eg fólk nevna *Champagnegaloppen* sum verðandi ímyndin av nýggjárskonsertini hjá orkestrinum, sjálvt um tað munna verða minst 10 ár síðani hann var á skrá. Somuleiðis var eitt hæddarpunkt á konsertunum fyrstu árin felagssangurin: *Kom og dansa*.

Hugsast kann tí, at ikki øll eru so fegin um, at miðað seinastu árin hefur verið eftir einans at framføra verk, sum ikki hava verið framført fyrr. Vanliga vildi man sagt, at um man við tónleiki skal røkka út í hvønn krók myndaliga talað, so noyðist man at spæla uppá tað, at fólk kunna kennast við tónleikin. Eisini kundi verið ført fram, at konsertin hevði havt ein sterkari samleika vóru nýggjársstónar úr Wien og Tivoli fastir partar av konsertini. Slíkar meiningar hava í ein ávísan mun sín rættleika, tí verður ongantíð vent aftur til millum manna kend verk, so er ikki vist at konsertin fer at fasthalda stóru áskoðarafjöldina í Norðurlandahúsinum og ikki minst framan fyri sjánvarpsskíggjan.

Tær mongu ymisku framførslurnar skula ikki bara fella í smag hjá breiða áskoðaraskarðanum, men skal so sanniliga eisini verða andlitið úteftir hjá klassiska tónleikalívinum í Føroyum og serstakliga hjá Føroya Symfoniorkestri. Einkin er at ivast í, at breiða undirtøkan fyri orkestrinum millum fólk hefur samband við luftbornu nýggjárskonsertinar. Tí hefur orkestrið altíð lagt nógv fyri á nýggjárskonsertunum. Orkestrið er sum oftast mannað í sterkastu uppstilling, sum í veruleikanum merkir, at hópur av tónleikarum vera fingnir til landið via Vága Floghavn. Fleiri framúr góðir solistar hava verið á palli til konsertinar og vant hefur verið dúgliga.

Rammurnar eru festligar, og stundum verður avstandurin millum orkestur og áhoyrarar styttr munandi av einum væl (og nógv) talandi verti. Verturin er fólksins maður og skal á onganhatt lástast at hava minsta begreb um tann tónleik hann præsenterar.

2015

Havt var á lofti, at orkestrið neyvan hevði spælt betur enn tað sama. Hetta er sjálvandi ilt at meta um, men eingin ivi er um at orkestrið seinastu 3-4 árin hefur ment seg nógv. Tó vil eg meina, at vit sjáldan hava hoyrt strúkaramanningina betur enn tað sama og at slagverksfólkini fullførdu sína uppgávu til fulnar.

Tónleikalígu avbjóðingarnar, sum orkestrið hevur sett sær fyri, eru heldur ikki smávegis, tá talan er um eitt orkestur sum okkara. Undir verðandi umstøðum kann tí sigast at orkestrið leverar vørna, og kann neyvan gera tað betur.

Fyrsta framførslan, *Short ride in a fast machine* eftir amerikanska tónaskaldið John Adams, gekk avbera væl. Tó at okkurt lítið kiks var á vegnum, so er einki at ivast í, at hetta var eitt av bestu framførslunum á konsertini. Tó at man oftast minnst farnar nýggjárskonsertir, eftir hvørjir solistar vóru á pallinum, so er ikki óvist at júst hetta verkið, saman við frálíka bariton sangarnum eystani úr Ruslandi, fer at renna einum í hug tá talan er um Nýggjárskonsertina 2015.

Hesin Vladimir Moroz fangaði áskoðarnar við sínum vakra sangi, men so sanniliga eisini við sínari sera góðu framførslu. At tað aftur í ár hevur eydnast at fingið stóran sangkapasitet til landið er at fegnast um, og vónandi er hetta ikki tað síðsta vit hoyra til sangarar av Sankta Petursborgska operapallinum.

At konsertin spenti víða í tónleikaslagi og ljómi fingur vit at kenna, tá skift var frá máttmiklum Processións-tónum hjá Rimsky-Korsakov, við fullum orkestri og kóri, til inniligan guitartónleik hjá Óla Jógvansyni, meistarliga framført av Ólavi Jacobsen saman við orkestrinum.

Tá heili 15 verk eru á skrá, er skjótt at okkurt verk verður vant dekan ov lítið. Hetta haldi gjørdi seg galdandi í framførsluni av *The Twelve Days of Christmas*, sum í nóg so plattu útsetingini hjá Atla Petersen, ikki eydnaðist til fulnar. Hinvegin sat útsetingin hjá Atla av swing-klassikarnum "Sing, Sing, Sing" sera væl, og viðkaði innihaldsliga munandi um konsertskránnar.

Kór hevur luttikið til at kalla allar nýggjárskonsertinar hjá orkestrinum og soleiðis eisini í ár. Hetta eru royndir sangarar, sum fríviliga seta stórar partar av jólafrítíðini av til venjingar. Kórið ljóðaði væl, tó at tey væl kundu verið fleiri í tali. Serliga haldi eg at kvinnustemmuna til tíðir vóru nóg so spakar.

"Øll skuldi kunna gerast rørd av tónleikinum", vóru orðini hjá formanninum í Symfoniorkestrinum í Degi og Viku fríggjakvøldið farna. Um hetta eydnaðist er sjálvandi ómøguligt at siga. Men eg haldi at luturin hjá orkestrinum, kórinum og teimum, sum skránnar hava lagt til rættis, liggur ikki eftir.